

UNDERCOVERAGENTEN INGEZET ALS 'GEVANGENEN' BIJ MALLORCA-ZAAK

20 januari 2022 15:16

Sanil B. wordt verdacht van betrokkenheid bij de mishandeling van Carlo Heuvelman op Mallorca

Er zijn undercoveragenten ingezet om verhalen los te krijgen bij Sanil B., een van de verdachten in de zaak van de dodelijke mishandeling op Mallorca in juli. Zij deden zich voor als medegevangenen, bevestigt advocaat Peter Plasman na berichtgeving van NU.nl. Kunnen undercoveragenten hier zomaar voor ingezet worden?

Sanil B. wordt verdacht van betrokkenheid bij de mishandeling van Carlo Heuvelman. Volgens advocaat Plasman is zijn cliënt in de val gelokt. "Er is tegen hem gezegd dat er DNA van het slachtoffer op zijn schoen is gevonden. Daarna raakte hij op luchtplaats van het politiebureau in gesprek met twee andere personen. B. dacht dat het gevangenen waren, maar het waren undercoveragenten. Het gesprek werd opgenomen."

Niet altijd toegestaan

Plasman was er van tevoren niet van op de hoogte dat er undercoveragenten ingezet zouden worden. "Ik ben er niet boos over dat het is gebeurd, want het is goed gevonden", zegt hij tegen

EditieNL. "Maar de rechtbank moet zijn oordeel er nog over vellen of dit middel inderdaad ingezet had mogen worden."

Undercoveragenten worden niet bij het minste of geringste erbij gehaald, vertelt Mick van Wely, misdaadverslaggever bij de Telegraaf. "Het is een heel zwaar opsporingsmiddel. Je krijgt er niet zomaar toestemming voor. Het hangt per zaak af of het mag en het kan alleen wanneer alle andere opsporingsmiddelen niet werken – denk aan het aftappen van telefoons."

Inbreuk op privacy

Ze worden ingezet om een doorbraak in een zaak te forceren. "Officieel heet het 'werken onder dekmantel'. Er wordt heel voorzichtig mee gedaan, omdat het een grote inbreuk is op de levenssfeer van de verdachte."

Undercoveragenten worden volgens Van Wely dertig tot veertig keer per jaar ingezet. Voorbeelden waarbij dit is gebeurd zijn de moord op Patrick Dillenbrug en het fruitbedrijf in Hedel waar coke werd gevonden. "Daar heeft een undercover zich voorgedaan als crimineel. Het is een heel omstreden zaak."

Ook dat agenten zich voordoen als gevangenen gebeurt wel vaker, bijvoorbeeld bij de zaak van de Utrechtse serieverkrachter. "Je bent als gevangene alleen in je cel. Zo'n undercoveragent wordt dan je maatje omdat je in t zelfde schuitje zit", legt Van Wely uit. "Je gaat met elkaar over delicten praten. Het kan zelfs succesvoller zijn dan buiten de gevangenis een undercoveractie opzetten."

Geen ideale werkwijze

Toch is het verre van ideaal om op deze manier te werk te gaan, zegt Joost Nan, hoogleraar strafrecht aan de Erasmus Universiteit. "Bij een normaal verhoor wordt er gezegd dat je niet hoeft te antwoorden op de vragen die worden gesteld. Dat is nu niet het geval", vertelt hij aan EditieNL.

Daarnaast is er bij een gewoon verhoor een advocaat die voor je rechten opkomt. "Dat is belangrijk, omdat de verdachte kwetsbaar kan zijn. Of er wordt te veel druk op een verdachte uitgeoefend en dan is het maar de vraag of iemand uit vrije wil verklaart."

Machocultuur

Ook kan de verdachte dingen zeggen die niet waar zijn en op die manier ten onrechte een misdaad bekennen. "In de gevangenis heerst een machocultuur. De gevangenen hebben met groepsdruk te maken en willen erbij horen. Dan doe je weleens uitspraken die niet kloppen. In eerdere zaken hebben verdachten verklaard dat ze onder druk van de situatie maar wat gezegd hebben."

'Gebrek aan bewijs'

Volgens advocaat Plasman bewijst deze manier van werken vooral het dat er een gebrek aan bewijs is. "Het tonen van een getuige bij Opsporing Verzocht gaat ook heel ver, en dat is ook in deze zaak gedaan. Ik denk dat ze de zaak niet rond krijgen en het daarom doen."

Het OM kan geen uitspraken doen over de manier waarop de undercoveragenten zijn ingezet bij deze zaak.

EditieNL